

De zeppelin

Bovenstaande foto, genomen in augustus 1914, is om veel redenen merkwaardig. Ten eerste is hij dat omwille van de plek waar we hem gevonden hebben. Het beeld komt uit het boekje *Bredene in oude prentkaarten*.

Hoezo Bredene?

Op de foto herkennen we meteen de oude vuurtoren van Oostende. De wijk die ervoor ligt is de inmiddels verdwenen oude Vuurtorenwijk, het zgn. negerdorp waarover we eerder al een stuk gepubliceerd hebben. ⁽¹⁾ Maar in 1914 was die wijk, ook bekend als Liefkemores, al lang geen Bredens grondgebied meer. Oostende had die gronden op het einde van de XIXde eeuw geannexeerd.

Waarom staat die foto dan in een boekje over Bredene?

U mag me tegenspreken, maar ik vermoed dat het gebied in de perceptie van de bewoners nog altijd tot Bredene behoorde; dat de mensen van het negerdorp zich liever Bredenaar dan inwoner van Oostende noemden.

Achter de wijk ligt een spuikom. Uiteraard is dat niet de Spuikom die we vandaag achter de Oostendse haven zien liggen. Deze oude spuikom ligt nabij de vuurtoren, vooraan in de haven, en bestaat inmiddels niet meer.

Het beeld is vooral merkwaardig door de zeppelin die op de

achtergrond te zien is. De foto werd genomen bij de ontschepping van Britse troepen in Oostende: *'Op de oever van de oude spuikom is men druk in de weer om de vliegtuigloods op te trekken, terwijl op het veld erachter een drukluchtschip van de Britse Marine, de Royal Naval Air Service, verankerd is.'*

Daar willen we dus meer over weten. We werpen ons internet uit over het wereldwijde web en vangen ermee de weblog van ene Sebastian die een geschiedenis van de luchtdrugschepen schreef. ⁽²⁾ Indrukwekkend, maar of het ook juist is wat daar staat?

'De geallieerden hadden geen luchtschepen. (...) Engeland produceerde meerdere luchtschepen in de HMA-reeks. De eerste heeft nooit echt opgestegen. Eveneens wegens de te grote kwetsbaarheid achtten de Engelse militaire strategen zulke luchtschepen als nutteloos in een oorlog. In 1916 ontwikkelden ze echter het HMA-project in versneld tempo. De Duitsers hadden immers met hun zeppelins reeds al teveel bombardementen uitgevoerd op Londen. Het lukte de Engelsen in dat jaar om een luchtschip 16 minuten in de lucht te houden. Tja, uiteindelijk lieten ze die riskante zaak toch ook maar voor wat ze waard was.'

De passage roept meer vragen op dan ze beantwoordt. Hoe geraakte die vliegende sigaar in augustus 1914 in Oostende als de Britten er pas in 1916 in slaagden om zo'n luchtschip 16 minuten in de lucht te houden?

Van Daniël Eyland kregen we dan weer een andere zeppelifoto. Op die foto zien we een drukluchtschip dat ei zo na op de vismijn (de zgn. 'cierk') terecht kwam. Werd hij daar door de Duitsers aan flarden geschoten? Of betreft het een Duitse drukluichtballon die door de Britten neergehaald werd? Onze onwetendheid werd er alleen maar groter door. Om er meer over te weten te komen, plaatste ik dit stuk op mijn blog De Laatste Vuurtorenwachter. Is er een fotodetective, zo vroeg ik de lezers, die me uit mijn onwetendheid kan

Coignez & Van Niel Schuuren

Advocatenkantoor

Kantoor

Edgard Gevaertdreef 10
9830 Sint-Martens-Latem

Contact

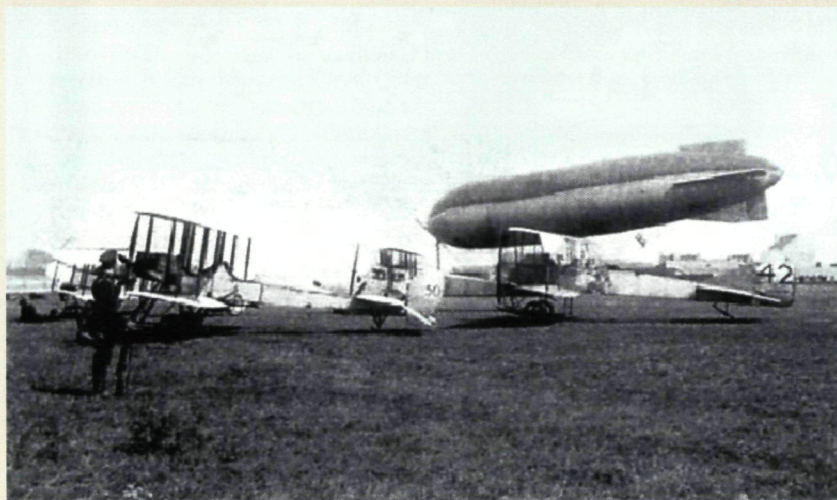
T: 09 222 55 50
F: 09 244 55 90
M: 0486 17 10 74
svns@glegal.be

helpen? Mijn bedde leverde al meteen resultaat op. Karel Mestdagh had maar twee muisklikken nodig om bijkomende zeppelininformatie uit het net te vissen: 'Op 5 maart 1915 stort de (Duitse!) zeppelin LZ433 M L 8 te Oostende neer. Geraakt door vijandelijk vuur tijdens een patrouille strandde dat luchtschip ten zuiden van Oostende'. Ook de Duitse zeppelin LZ43 P L 12 moet in Oostende een noodlanding maken, nadat hij op 10 augustus 1915 bij een aanval op Londen, Harwich en het gebied rond de Humber zwaar beschadigd wordt. Het drukluchtschip verbrandt tijdens de ontmanteling. Maar dat zijn Duitse zeppelins en wij zijn op zoek naar gegevens over een Brits drukluchtschip.

Maar Karel Mestdagh stuurde me ook nog de mooie foto van een Brits luchtschip dat in 1914 over de stad vloog en daar kennelijk veel bekijks had, de Astra Torres! Is deze Astra Torres dezelfde zeppelin als deze die we op de allereerste foto van dit stuk achter de oude vuurtorenwijk zien hangen? Vervolgens was het de beurt aan Denoix Kerger om zijn voel-spieten diep in het wwww te steken. Astra Torres? Er blijken er vier geweest te zijn. Maar bij het uitbreken van WO I was alleen de Astra Torres HMA 3 bruikbaar om in de oorlogshandelingen ingezet te worden. ⁽³⁾ In augustus 1914 zou dat

1914. Het Britse luchtschip Astra Torres vliegt boven de haven van Oostende, op weg naar Frankrijk. Links zien we de oude vismijn (de 'cierk'). Op de achtergrond: de eerste vuurtoren die op de Oosteroever gebouwd werd. (<https://secure.flickr.com/photos/mapit1418/3863929895/>)

Op 27 augustus 1914 werd de Astra Torres inderdaad gestationeerd aan de Oostendse Vuurtorenwijk, zo leert ons deze foto uit de collectie van Jean Pierre Lauwers.

druklukschip inderdaad in Oostende toegekomen zijn. Dat wordt elders uitdrukkelijk bevestigd: Wing-Commander Neville verliet op 28 augustus om 6,30 uur Kingsnorth en landde in Oostende om 9,45 uur. Het werd daar ingezet voor patrouilleopdrachten en keerde elke avond terug naar Oostende. Na een gewaagde verkenningsvlucht boven Duinkerke keerde het na een week naar Engeland terug, waar de Astra Torres ingezet wordt in de luchtverdediging van Londen. ⁽⁴⁾

Flor Vandekerckhove

(1) <http://florsnieuweblog.blogspot.be/2013/05/negerdorp.html>

(2) <http://duits.skynetblogs.be/tag/zeppelin>

(3) Ian Castle, *British Airships 1905-30*.

(4) <http://www.usbornefamilytree.com/neville1883.htm>

Boven Oostende wordt een zeppelin neergehaald. Hij komt op de vismijn terecht. Op de achterkant van de foto staat handgeschreven: 'Un zeppelin abattu devant Ostende 1917' (collectie Daniël Eyland.)

